

4. Закон України «Про Державний бюджет на 2017 рік». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

5. Постанова КМУ Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 р. № 268 і від 18 січня 2017 р. № 15 та визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 27 травня 2009 р. № 504.

5. Малій О.Г. Оцінка фінансового забезпечення агроформувань / О.Г. Малій // Вісник ХНТУСГ: Економічні науки. – Харків: ХНТУСГ, 2015. – Вип. 161. – С. 227-232.

6. Малій О.Г. Фінансово-кредитні відносини в АПК: [Монографія] / О.Г. Малій. – Харків : ХНТУСГ, 2008. – 210 с.

7. Малій О.Г. Кредит як джерело фінансування агробізнесу / О.Г. Малій // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки. – 2016 – Вип. 172. – С. 132-141.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

ВОРВУЛЬ Ю.С., СТУДЕНКА*,

***ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

За визначенням Міжнародної федерації органічного сільськогосподарського руху (IFOAM) «Органічне сільське господарство - виробнича система, що підтримує здоров'я ґрунтів, екосистем і людей. Воно залежить від екологічних процесів, біологічної різноманітності та природних циклів, характерних для місцевих умов, при цьому уникається використання шкідливих ресурсів, які викликають несприятливі наслідки» [1].

Мета дослідження полягає в здійсненні системного аналізу та оцінці основних перспектив розвитку вітчизняного органічного сектора та виявити потенційні можливості, щодо розширення ринку екологічно чистої сільськогосподарської продукції на основі міжнародних стандартів.

Україна, маючи значний потенціал для виробництва органічної сільськогосподарської продукції, її експорту та споживання на

* Науковий керівник – Колтаченко Н.М., ст. викладач

внутрішньому ринку, досягла певних результатів щодо розвитку власного органічного виробництва. Так, площа сертифікованих сільськогосподарських угідь в Україні, задіяних під вирощування різноманітної органічної продукції, складає вже понад 400 тис. га, а наша держава займає двадцяте місце світових країн-лідерів органічного руху. Частка сертифікованих органічних площ серед загального об'єму сільськогосподарських угідь України складає близько 1%. При цьому Україна займає перше місце в східноєвропейському регіоні щодо сертифікованої площі органічної ріллі, спеціалізуючись переважно на виробництві зернових, зернобобових та олійних культур.

В останні роки спостерігається тенденція активного наповнення внутрішнього ринку власною органічною продукцією за рахунок налагодження переробки органічної сировини. Зокрема це крупи, борошно, молочні та м'ясні продукти, соки, сиропи, повидло, мед, олія, чай, лікарські трави.

Офіційні статистичні огляди IFOAM підтверджують, що якщо в 2002 р. в Україні було зареєстровано 31 господарство, що отримало статус «органічного», то в 2016 р. нараховувалось вже 360 сертифікованих органічних господарства, а загальна площа сільськогосподарських угідь, на яких ведеться органічне виробництво, склала 411 200 га [4].

Рис. 1. Загальна площа органічних с.-г. угідь в Україні 2002-2016 р.

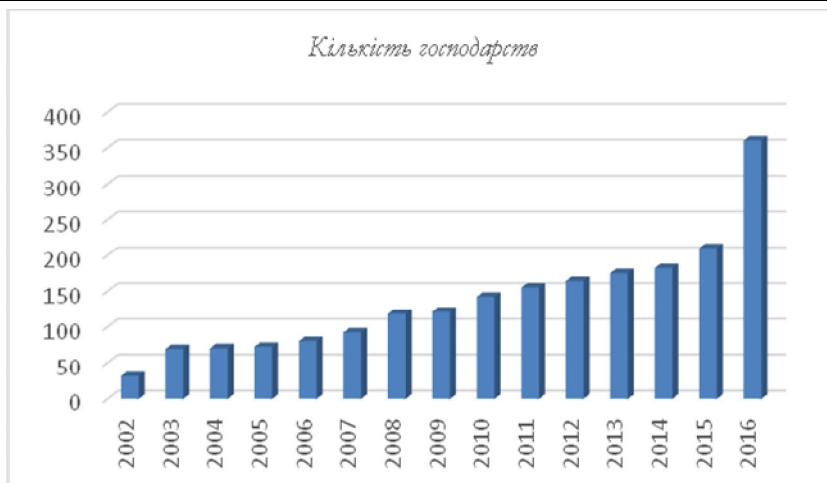

Рис. 2. Кількість органічних господарств в Україні 2002-2016 р.

Більшість українських органічних господарств розташовані в Одеській, Херсонській, Київській, Полтавській, Вінницькій, Закарпатській, Львівській, Тернопільській, Житомирській областях. Українські сертифіковані органічні господарства – різного розміру – від кількох гектарів, як і в більшості країн Європи, до декількох тисяч гектарів ріллі.

Дослідження Федерації органічного руху України свідчать, що сучасний внутрішній споживчий ринок органічних продуктів в Україні почав розвиватись з початку 2000-х років, склавши: у 2006 році – 400 тис. євро, у 2007 році – 500 тис. євро, у 2008 – 600 тис. євро, у 2009 – 1,2 млн. євро, у 2010 – 2,4 млн. євро, у 2011 р. цей показник зріс до 5,1 млн. євро, у 2012 році – до 7,9 млн. євро, у 2013 р. – до 12,2 млн. євро, у 2014 р. – до 14,5 млн. євро., у 2015 р. - до 17,5 млн. євро, а у 2016 р. – до 21,2 млн. євро [2].

Виробництво органічної продукції може ще більше, ніж представлено вище, сприяти суспільному добробуту в Україні, особливо завдяки очікуваному покращенню загального рівня здоров'я населення, а також через створення додаткових робочих місць та надходження податкових зборів до державного бюджету. Для цього попит на органічні продукти може надалі стимулюватися завдяки спеціальним інформаційним програмам, а виробництво з боку органічних підприємств може бути організоване іще більш ефективно.

Незважаючи на існуючий прогрес у розвитку органічного виробництва в Україні, проаналізувавши цю галузь було виявлено низку факторів, які гальмують реалізацію масштабного потенціалу України у цьому сегменті аграрного сектору. Це передусім недосконалість діючого нормативного – правового регулювання для органічного виробництва; відсутність ефективної системи державного нагляду (контролю) з боку держави за виробництвом та якістю продукції, що спричиняє недобросовісну конкуренція серед виробників, роздрібних продавців та призводить до шахрайства (псевдоорганічні продукти) на внутрішньому та міжнародних ринках; відсутність системи ефективного захисту прав споживачів та дієвої системи санкцій щодо фальсифікатів продукції тощо [3].

Спираючись на проведений аналіз ринку можна сказати, що основними завданнями для послідуючого розвитку органічного виробництва в Україні мають бути:

- Прийняття нової редакції закону України «Про виробництво та обіг органічної сировини» з метою подальшої гармонізації з відповідним європейським законодавством та прийняття відповідних підзаконних актів;
- Залучення міжнародних експертів до розробки законів, нормативних та підзаконних актів в області органічного виробництва;
- Надання методичних рекомендацій та консультацій щодо практичного впровадження органічного виробництва в Україні, в тому числі через розвиток кооперативів та фахових об'єднань;
- Організація інформаційних компаній для споживачів продовольчої продукції в Україні;
- Інтенсифікація міжнародного обміну досвідом по темі «Органічне виробництво в Україні», зокрема через семінари, круглі столи, конференції, дні поля та спеціалізовані експресії [5].

Література.

1. Федерация органичного руху України «Що таке органічне сільське господарство?» [Електронний ресурс] / Журнал Organic UA – Режим доступу: <http://organic.com.ua/uk/homepage/2010-01-26-13-39>
2. Федерация органичного руху України «Органік в Україні» [Електронний ресурс] / Журнал Organic UA – Режим доступу: <http://organic.com.ua/uk/homepage/2010-01-26-13-42-29>
3. Артіш В.І. Сучасний стан виробництва екологічно чистої продукції в країнах світу / В.І. Артіш // Економіка АПК. - 2005. – № 3. – С. 50-53.

4. Німецько-український агрополітичний діалог. Огляд аграрної політики. «Органічне сільське господарство в Україні: законодавство та перспективи» [Електронний ресурс] / Євген Милованов – Режим доступу: http://apd-ukraine.de/images/APD_AFPR_04_2015_ukr.pdf

5. Дудар Т.Г. Розвиток органічного агровиробництва як основа забезпечення якості і безпечності сільськогосподарської продукції в Україні / Т.Г. Дудар, О.Т. Дудар // Наук. вісн. Мукачівського держ. ун-ту – 2014.

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОДНА З УМОВ ЙОГО ПРИБУТКОВОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ

**ГАЦЕНКО Н.Ю., СТУДЕНТКА*,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Підвищення конкуренції між виробниками, зменшення життєвого циклу товарів при підвищенні вимог до їхньої якості, загальна нестабільність економічних, технологічних, політико-правових і соціальних факторів приводять до того, що структурно стійкі організаційні системи не в змозі вчасно адаптувати завдання й процеси, що відбуваються на підприємстві, до сформованих умов, і таким чином, виявляються неефективними й нежиттєздатними [3].

Втім, вдосконалення системи і методів управління - одна з найбільш важливих умов забезпечення життєдіяльності підприємства і його прибуткового функціонування. Ринкові відносини впливають безпосередньо на структуру управління підприємством. При вірному виборі організаційної структури управління підприємством, її ефективній побудові, підприємство має можливість забезпечити максимальну прибутковість за рахунок підвищення продуктивності виробництва. Від оперативності, економічності та надійності управління залежить можливість підприємства вижити в умовах ринку.

Найважливішим з елементів середовища підприємства є організаційна структура підприємства. Вона здійснює безпосередній вплив на реалізацію стратегії підприємства. За допомогою організаційної структури відбувається: розподіл завдань по відділам і підрозділам підприємства; компетентність відділів та підрозділів у вирішенні певних проблем; загальна взаємодія відділів та підрозділів.

* Науковий керівник – Смігунова О.В., к.е.н, доцент